

ธัมมัตถวรรค

๑๐. สมพหุลภิกขุวตฺถ. (มยา วุจฺเจเต) (๒๐๒)

"น สीलพพตมตฺเตนาติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เชตวเน
วิหรนฺโต สมพหุเล สีลาทิสมนฺเน ภิกขุ อารพภ กเถสิ.

เตสุ (ภิกขุสุ) กิร เอกจฺจํ (ภิกขุณํ) เอวํ (จินฺตณํ) อโหสิ "มยํ
สมฺปนฺนสีลา (อมฺห), มยํ ฐตฺถกฺขรา (อมฺห), มยํ พหุสฺสุตา
(อมฺห), มยํ ปนฺตเสนาสนวาสิโน (อมฺห), มยํ ฌานลาภิโน
(อมฺห), น อมฺหากํ อรหตฺตํ ทูลลภํ (โหติ), (มยํ) อิจฺฉิตทิวเส
เยว อรหตฺตํ ปาปฺณิสฺสามาติ.

เยปี (ภิกขุ) ตตฺถ (ภิกขุสุ) อนาคามิโน (โหนฺติ), เตสํปี
(ภิกขุณํ) เอตํ (จินฺตณํ) อโหสิ "น อมฺหากํ อิทานิ อรหตฺตํ ทูลล
ภํ โหตีติ.

เต สพฺเพปี (ภิกขุ) เอกทิวสํ สตุถารํ อุปสงฺกมิตฺวา วน
ทิตฺวา นิสินฺนา "อปิ นฺุโข โว ภิกฺขเว ปพฺพชิตกิจฺจํ มตฺถก
° ปตฺตฺนติ สตุถารา ปุณฺณา เอวํ อาหํสุ "ภนฺเต มยํ เอวรู
ปา จ เอวรูปา จ (อมฺห); ตสฺมา (มยํ) `(มยํ) อิจฺฉิตฺติจฺฉิตกฺขณ
เยว อรหตฺตํ ปตฺตํ สมตฺถา อมฺหาติ จินฺเตตฺวา วิหรามาติ.

สตุถา เตสํ วจันํ สุตฺวา "ภิกฺขเว ภิกฺขุณา นาม ปริสุทฺธสีลา
ทิมตฺตเกน (การณฺน) วา อนาคามิสฺสุขมตฺตเกน (การณฺน) วา `อปฺปํ
โน ภวทฺถกํ โหตีติ ทญฺฺจํ น วญฺฺจติ, (ภิกฺขุณา) อาสวกฺขยํ ปน อปฺปต
วา `สุขิตฺมเหตีติ จิตฺตํ น อุปฺปาเทตพฺพนฺติ วตฺวา อีมา คาลา อภา
สิ

"น สीलพพตมตฺเตน พหุสฺสจฺเจน วา ปน

อถวา สมาธิลาเภณ วิวิตตสยเนน วา
 ํพุสามิ เนกขมมสุขํ อปฺปชฺชนเสวิตํ ิติ
 (เอตตกมตฺเตน การณเณ วา)
 ภิกฺขุ วิสฺสาสมาปาติ อปฺปตฺโต อาสวกฺขยฺนติ.

ตตฺถ (ปทสฺส) "สิลพฺพตมตฺเตนาติ: (ปทสฺส) จตฺตปาริสฺสฺสฺส- สึ
 ลมตฺเตน วา เตรสฺสจฺจกคฺคณมตฺเตน วา การณเณติ (อตฺโถ). พหุสจ
 เจน วาติ: (ปทสฺส) ตินฺณํ ปิฎฺฎกานํ อุกฺคหิตมตฺเตน วาติ (อตฺโถ).

สมาธิลาเภนาติ (ปทสฺส) อฏฺฐสมาปตฺติลาเภณ วาติ (อตฺโถ).

เนกขมมสุขฺนติ: (ปทสฺส) อนาคามิสฺสุขฺนติ (อตฺโถ).

ตสฺมา (ภิกฺขุ) ํ(อหํ) อนาคามิสฺสุขํ พุสามิ ิติ เอตตกมตฺเตน
 (การณเณ) วา (วิสฺสาสํ น อาปาติ).

อปฺปชฺชนเสวิตนฺติ: (ปทสฺส) ปฺปชฺชนเณหิ อเสวิตํ อริเยหิ เส
 วิตเมวาติ (อตฺโถ).

ภิกฺขุติ (สฺสฺส) เตสํ (ภิกฺขุณํ) อณฺณตฺรํ ภิกฺขุํ อาลปฺนฺโต อาห.

วิสฺสาสมาปาติติ: (ปททฺวยสฺ) (ภิกฺขุ) วิสฺสาสํ น อาปชฺเชยฺยาติ
 (อตฺโถ).

อิทํ (อตฺถรूपํ ภควตา) วุตฺตํ โหติ "ภิกฺขุ อิมินา สมฺปนฺนสึ
 ลาภิภาวมตฺตเกเนว (การณเณ) ํมยฺหํ ภโว อปฺปโก ปริตฺตโก โหติ
 ติ อาสวกฺขยสงฺขาตํ อรหตฺตํ อปฺปตฺโต หุตฺวา ภิกฺขุ นาม วิส
 สาสํ น อาปชฺเชยฺย; ยถา หิ อปฺปมตฺตโกปิ คฺอุโธ ทฺถคฺคณฺโธ (โหติ) ,
 เอวํ อปฺปมตฺตโกปิ ภโว ทฺถกฺโข โหติติ.

เทสนาวสาเน เต ภิกฺขุ อรหตฺเต ปติฎฺฐหึสฺส. สมฺปตฺตานํปิ
 (ชนานํ) สาคฺคิกา เทสฺนา อโหสิติ.

โครงการพัฒนบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

สมุพหุลภิกขุวตถุ นิฎฐิต์.
ธมฺมฏจวคฺควณฺณนา นิฎฐิตา.
เอณฺนวิสตีโม วคฺโค นิฎฐิตไ.